F04 - Pseudokod, komplexitetsanalys

5DV149 Datastrukturer och algoritmer Kapitel 12

> Niclas Börlin niclas.borlin@cs.umu.se Anna Jonsson aj@cs.umu.se

> > 2020-01-30 Thu

Vilken algoritm är bäst? (1)

- Vad är en algoritm?
 - Tills vidare: En algoritm är noggrann metod för att utföra något stegvis.

Vilken algoritm är bäst? (2)

- Vi behöver kunna jämföra algoritmer med varandra.
- Vad behöver vi?
 - 1. Ett sätt att beskriva algoritmer.
 - 2. Ett sätt att beskriva hur "bra" en algoritm är.

Vilken algoritm är bäst? (3)

- Vad betyder "bra"?
 - Algoritmen gör "rätt".
 - Korrekthet (annan kurs).
 - Algoritmen är "snabb".
 - ► Hur mycket tid behöver algoritmen?
 - Algoritmen går att köra på min dator.
 - ► Hur mycket minne behöver algoritmen?
- Storleken på problemet är centralt!
 - Sortera en lista på 10 element?
 - Sortera en lista på en miljon element?
 - Hur skalar algoritmen med större problemstorlekar?

Vilken algoritm är bäst? (4)

- Nyckelfråga:
 - Om ett problem med n element tar tiden x sekunder och y bytes minne, hur mycket resurser kräver ett problem med 2n element?
- Typfall

```
Linjärt (n) 2n \Rightarrow 2x

Kvadratiskt (n^2) 2n \Rightarrow 2^2x = 4x

Kubiskt (n^3) 2n \Rightarrow 2^3x = 8x

Exponentiellt (k^n) n+1 \Rightarrow kx

Logaritmiskt (\log n) 2n \Rightarrow x+1
```

Exempel

- Antag:
 - ► 1 operation tar $1\mu s = 10^{-6} s$.
 - $ightharpoonup n = 10^9$ element i en lista.
- Två sorteringsalgoritmer:

1
$$O(n^2)$$
) $T(n) = 10^{12} \text{ s} \approx 31000 \text{ år}$
2 $O(n \log n)$ $T(n) = 20000 \text{ s} \approx 6 \text{ timmar}$

- ▶ Dubbelt så snabb dator: Algoritm 1 ≈ 15500 år.
- 1000 ggr så snabb dator: Algoritm 1 ≈ 32 år.
- Snabbare algoritm viktigare än snabbare dator!

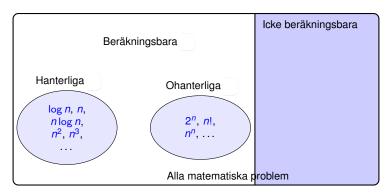
Exekveringstider — 100 000 MIPS, 10¹¹ op/s

		20			300
$n \log n$	2·10 ⁻¹⁰ s	6 ⋅ 10 ⁻¹⁰ s	2 ⋅ 10 ⁻⁹ s	5 ⋅ 10 ⁻⁹ s	2 · 10 ⁻⁸ s
				$1 \cdot 10^{-7} \text{s}$	
<i>n</i> ⁵	$1 \cdot 10^{-6}$ s	$3 \cdot 10^{-5} \text{ s}$	$3 \cdot 10^{-3} \text{ s}$	0.1 s	24 s
_			• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	4 · 10 ¹¹ år	
n ⁿ	0.1 s	3 ⋅ 10 ⁷ år	3 · 10 ⁶⁶ år	3 · 10 ¹⁸¹ år	4 · 10 ⁷²⁴ år

Vad kan vi beräkna?

Beräkningsbara/hanterbara problem

- Icke beräkningsbara problem.
- ► Beräkningsbara, ohanterliga problem superpolynom.
- ▶ Beräkningsbara, hanterliga problem polynom.

Ohanterbarhet

- Många triviala att förstå och viktiga att lösa:
 - Schemaläggning.
 - Handelsresande.

Hur hanterar vi ohanterbarhet?

- Heuristik!
- Lösa nästan rätt problem exakt:
 - Förenkling.
- Lösa exakt problem nästan rätt:
 - Approximation.
- Exempel: Hitta snabbaste vägen från A till B.
 - Förenkling: Sök A-motorväg-B.
 - Approximation: Dra "rakt streck" närmaste vägen A–B på kartan. Justera strecket så att det går på vägar.

NP-kompletta problem

- En speciell klass av ohanterliga problem.
- Exempel:
 - Givet en m\u00e4ngd \{M\u00e4} av heltal, finns det en icke-tom delm\u00e4ngd var summa \u00e4r noll?
 - ▶ Generaliserad Sudoku ($n^2 \times n^2$ matris av $n \times n$ -block).
- Ekvivalenta:
 - Transformeras till varandra.
 - Bevis f\u00f6r h\u00f6gst exponentiell komplexitet.
 - Saknar bevis f\u00f6r ohanterbarhet.
- Ett bevis att NP-kompletta problem är NP eller P (super-polynomiska eller polynomiska) är ett stort olöst problem inom datavetenskap och matematik.
- Ett av sju s.k. Millennium Prize Problems.

Pseudokod

Hur beskriver vi algoritmer?

- Vi behöver ett språk som:
 - Kan förstås av en människa.
 - ► Tillräckligt tydligt för att inte kunna missförstås.
- ► Tydlighet:
 - Strukturerat ska kunna beskriva varje algoritm.
 - Formellt ska vara självklart hur man översätter algoritmen till ett språk.
- Mindre formellt än programmeringsspråk:
 - Vi behöver t.ex. inte deklarera variabler.
- Språket liknar kod, men är det inte riktigt.
 - Pseudokod!

Pseudokod

- Finns ingen officiell standard.
- Alla döljer mycket av programspråkens designval.
 - Pseuodokoden är oberoende av programspråk.
 - Ska kunna översättas till många olika språk.
- Vi använder:
 - En blandning av naturligt språk och programmeringsspråk.
 - Influenser från matematisk notation:
 - används för tilldelning.
 - används för likhetsrelation.
 - Funktionsdeklarationer:
 - Algorithm name(param1, param2)

Pseudokod, programkonstruktioner

► Beslutsstrukturer:

```
▶ if ... then ... [else ...]
```

▶ Villkorsloopar:

```
▶ while ... do ...
```

repeat ... until ...

► Räkneloopar:

```
▶ for ... do ...
```

Anrop:

```
algoritmName(args)
```

Arrayindexering:

```
► A[i]
```

Returnera värden:

return *value*

Pseudokod, Exempel

```
Algorithm arrayMean(v,n)
  input: An array v storing n integers
  output: The average of the n elements in v
sum ← v[0]
for i ← 1 to n-1 do
    sum ← sum + v[i]
return sum/n
```

Hur beskriver vi skalbarhet?

Stora Ordo (kap 12.2), definition

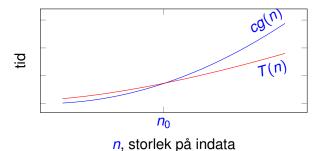
▶ Vi definierar T(n) att vara O(g(n)) ("stort ordo av g av n") om och endast om det existerar konstanter n_0 , c > 0 sådana att¹

$$|T(n)| \leq cg(n), \ \forall n \geq n_0.$$

- Formellt: För $n \ge n_0$ så är |T(n)| uppåt begränsad av cg(n).
- ▶ Informellt: Över $n = n_0$ så växer T(n) inte snabbare än cg(n).
- Eng. stora ordo Big-O.

¹Boken använder K och N i stället för C och n_0 .

Stora Ordo (kap 12.2), illustration

Hur visa nåt $\forall n \geq n_0$?

För att visa att

$$|T(n)| \leq cg(n), \ \forall n \geq n_0$$

räcker det med att visa att för

$$u(n) = cg(n) - |T(n)|$$

gäller att

$$u(n_0) \geq 0,$$

 $u'(n) \geq 0 \quad \forall n \geq n_0.$

eller att för

$$v(n) = \frac{cg(n)}{|T(n)|}$$

gäller att

$$v(n_0) \ge 1,$$

 $v'(n) > 0 \ \forall n > n_0.$

T(n) är O(g(n))

Man kan säga

$$T(n) \in O(g(n)),$$

då O(g(n)) är en mängd av funktioner.

Vi kommer att säga/skriva att

$$T(n)$$
 är $O(g(n))$

eller

$$T(n) = O(g(n)).$$

▶ Eng. "T(n) is (of) order g(n)."

Stora Ordo, exempel 1 (1)

- ► För T(n) = 10n + 7, är T(n) O(n)?
- Beräkna c:

$$c = \lim_{n \to \infty} \left(\frac{T(n)}{g(n)} \right)$$
$$= \lim_{n \to \infty} \left(\frac{10n + 7}{n} \right)$$
$$= \lim_{n \to \infty} \left(10 + \frac{7}{n} \right) = 10.$$

▶ Beräkna n₀:

$$T(n) \le cg(n),$$

 $10n + 7 \le 10n \Rightarrow ...?.$

Gick inte: avrunda c uppåt!

Stora Ordo, exempel 1 (2)

- ► För T(n) = 10n + 7, är T(n) O(n)?
- Beräkna c:

$$c = \lim_{n \to \infty} \left(\frac{T(n)}{g(n)} \right) + 1$$
$$= \lim_{n \to \infty} \left(\frac{10n + 7}{n} \right) + 1$$
$$= \lim_{n \to \infty} \left(10 + \frac{7}{n} \right) + 1 = 11.$$

► Beräkna n₀:

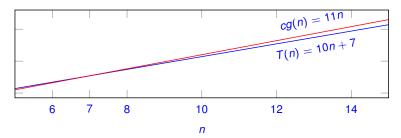
$$T(n) \le cg(n),$$

 $10n + 7 \le 11n \Rightarrow n_0 = 7.$

▶ Ja, T(n) är O(n) (med $c = 11, n_0 = 7$).

Stora Ordo, exempel 1 (3)

- T(n) = 10n + 7
- $ightharpoonup g(n) = n, c = 11, n_0 = 7$:
- \blacktriangleright u(n) = cg(n) T(n) = 11n (10n + 7) = n 7.
- $ightharpoonup u(n_0) = u(7) = 0.$
- ▶ $u'(n) = 1 \ge 0$.

Stora Ordo, exempel 2 (1)

- För T(n) = 10n + 7, är $T(n) O(n^2)$?
- Beräkna c:

$$c = \lim_{n \to \infty} \left(\frac{T(n)}{g(n)} \right) + 1$$

$$= \lim_{n \to \infty} \left(\frac{10n + 7}{n^2} \right) + 1$$

$$= \lim_{n \to \infty} \left(\frac{10}{n} + \frac{1}{n^2} \right) + 1 = 1.$$

▶ Beräkna n₀:

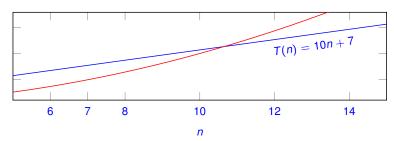
$$T(n) \le cg(n),$$

 $10n + 7 \le n^2 \Rightarrow n_0 = 11.$

▶ Ja, T(n) är $O(n^2)$ (med $c = 1, n_0 = 11$).

Stora Ordo, exempel 2 (2)

- ► T(n) = 10n + 7.
- $ightharpoonup g(n) = n^2, c = 1, n_0 = 11$:

Vilket ordo ska man välja?

- ▶ Om T(n) är O(n), så är T(n) också $O(n^2)$ (och $O(n^2 + n)$, $O(n^3)$, $O(2^n)$, ...).
- Underförstått att man väljer så "bra" begränsning som möjligt.
 - \triangleright Viktigast för g(n).
 - ► Vanligen mindre viktigt för *c* och *n*₀.
- ▶ Vilket c ska man välja?
 - Vid teoretisk analys av algoritmer vanligt med heltal.
 - Vid experimentell analys: "avrunda rimligt uppåt".
 - ► $c \approx 2.68 \cdot 10^{-6} \Rightarrow 3 \cdot 10^{-6}$ ok.
 - ► $c \approx 2.68 \cdot 10^{-6} \Rightarrow 10 \cdot 10^{-6} = 1 \cdot 10^{-5}$ troligen ok.
 - $c \approx 2.68 \cdot 10^{-6} \implies 1000 \cdot 10^{-6} = 1 \cdot 10^{-3}$ troligen inte ok.

Vilka parametrar är viktiga?

- När är g(n) viktigast?
 - Nästan jämt!
- ► När är c viktigast?
 - För algoritmer med samma g(n).
- När är n₀ viktigast?
 - För algoritmer med väldigt olika c.

Theta och Omega, definition

Vi definierar T(n) att vara $\Omega(g(n))$ ("omega av g av n") om och endast om det existerar konstanter $n_0, c > 0$ sådana att

$$|T(n)| \geq cg(n), \ \forall n \geq n_0.$$

- Formellt: För $n \ge n_0$ så är |T(n)| nedåt begränsad av cg(n).
- ▶ Informellt: Över $n = n_0$ så växer T(n) inte långsammare än cg(n).
- ► T(n) är $\Theta(g(n))$ ("theta av g av n") om och endast om T(n) är O(n) och $\Omega(n)$.

Hur analyserar vi komplexitet?

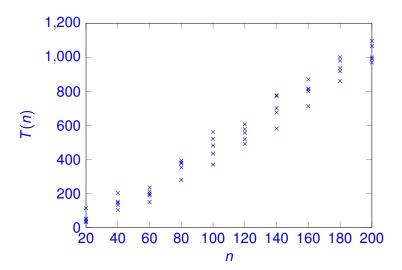
Komplexitetsanalys

- Experimentell
 - ► Kör programmet för olika problemstorlekar. Mät tiden.
 - Försök uppskatta trenden.
- Asymptotisk
 - Analysera algoritmen teoretiskt.
 - Undersök vad som händer då n blir stort.

Experimentell komplexitetsanalys (OU4!!!)

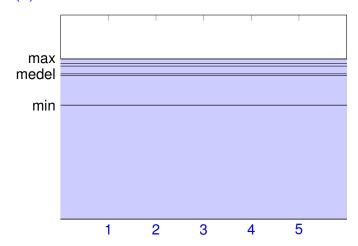
- Vid experimentell komplexitetsanalys tar vi tiden på ett givet program för olika problemstorlekar:
 - 1. Implementera algoritmen.
 - 2. Ta tiden T(n) då programmet körs på olika problemstorlekar n.
 - 3. Ibland behövs också olika sammansättningar av data.
- ▶ Plotta T(n).
 - Ansätt en hypotes, t.ex. $g(n) = n^2$.
 - Plotta f(n) = T(n)/g(n).
 - Om f(n) går mot positiv konstant så är hypotesen troligen korrekt.
 - Om inte, ansätt en annan hypotes, t.ex. g(n) = n.

Exempel

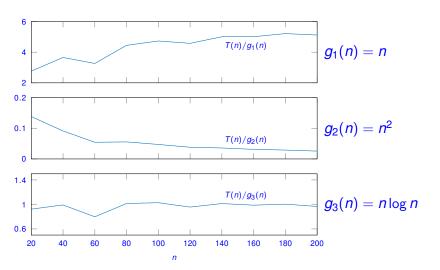

Bästa, värsta, medel

ightharpoonup T(n) för n = 80:

Testa hypoteserna

Experimentell analys, begränsningar

- Måste implementera och testa algoritmen.
- Svårt veta om programmet har stannat eller fast i beräkningarna.
- Experimenten kan endast utföras på en begränsad (liten) mängd data.
- Man kan missa viktiga testdata (specialfördelningar).
- Hård- och mjukvaran måste vara densamma för alla körningar.

Asymptotisk analys

- Högnivåbeskrivning av algoritmerna istället för implementation.
- Oberoende av hårdvaran och mjukvaran.
- Kan beräkna teoretiska bästa- och värsta-fallen.
- Utgå från pseudokoden.
 - 1. Räkna operationer:
 - 2. Ställ upp ett tidsuttryck T(n) för antalet operationer beroende av problemstorleken n.
 - 3. Förenkla tidsuttrycket T(n).
 - 4. Ta fram en funktion g(n) och konstanter c, n_0 som uppfyller Ordo-definitionen.

Lite matematik behövs

Logaritmer:

$$\log_b xy = \log_b x + \log_b y,$$

$$\log_b \frac{x}{y} = \log_b x - \log_b y,$$

$$\log_b x^a = a \log_b x,$$

$$\log_b a = \frac{\log_x a}{\log_x b}.$$

Exponenter:

$$a^{b+c} = a^b a^c,$$
 $a^{bc} = (a^b)^c,$
 $\frac{a^b}{a^c} = a^{b-c},$
 $b = a^{\log_a b},$
 $b^c = a^{c \log_a b}.$

Summor är bra att kunna...

Generell definition

$$\sum_{i=s}^{t} f(i) = f(s) + f(s+1) + f(s+2) + \cdots + f(t).$$

► Geometrisk summa ($n \ge 0, 0 < a < 1$):

$$\sum_{i=0}^{n} a^{i} = 1 + a + a^{2} + a^{3} + \ldots + a^{n} = \frac{1 - a^{n+1}}{1 - a}.$$

- ► Konvergerar endast för |a| < 1.
- Aritmetisk summa: Summera alla tal från 1 till n:

$$\sum_{i=1}^{n} i = 1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n^2 + n}{2}.$$

Analys av algoritmer

- Primitiva operationer:
 - Lågnivå-beräkningar som är i stort sett oberoende av programspråk.
 - Kan definieras i termer av pseudokod.
 - Dessa operationer räknas som primitiva:
 - Anropa en metod/funktion.
 - Returnera från en metod/funktion.
 - Utföra en aritmetisk operation (+, -, ...).
 - Jämföra två tal, etc.
 - ► Referera till (läs av eller tilldela) en variabel eller objekt.
 - Indexera i en array.
- Inspektera pseudokoden och räkna antalet primitiva operationer.

Analys av algoritmer (2)

- Kraftig abstraktion:
 - Vi bortser från hårdvaran (tid per operation).
 - Vi bortser från att olika operationer tar olika lång tid.
- ► Alternativet är att titta på de verkliga tiderna för de olika operationerna, ex. indexering långsamt eller √ långsamt.
 - Ger en maskinberoende analys.

```
Algorithm Sum1(n)
Sum all numbers 1..n (while version)

sum ← 0
i ← 1

while i <= n do

sum ← sum + i
i ← i + 1

return sum
```

```
Algorithm Sum1(n)
Sum all numbers 1..n (while version)

sum ← 0
i ← 1
while i <= n do
sum ← sum + i
i ← i + 1
return sum
```

► Testet i lådan körs n + 1 gånger.

- ► Testet i lådan körs n+1 gånger.
- Loopen körs n gånger.

- ► Testet i lådan körs n + 1 gånger.
- ► Loopen körs *n* gånger.

- ► Testet i lådan körs n+1 gånger.
- ► Loopen körs *n* gånger.

- ► Testet i lådan körs n+1 gånger.
- ► Loopen körs *n* gånger.

```
Algorithm Sum1(n)
      Sum all numbers 1..n (while version)
   sum ← 0
                                   (n+1) \cdot 3 + n \cdot [\ ]
   while
          i <= n
                      do
              sum
   return
            sum
► Testet i lådan körs n/+ 1 gånger.
Loopen körs n gånger.
Summering:
          T(n) = 1 + 1 + (n+1) \cdot 3 + n(4+3) + 2
```

```
Algorithm Sum1(n)
       Sum all numbers 1..n (while version)
   sum ← 0
   i \leftarrow 1
                                     (n+1) \cdot 3 + n \cdot [\ ]
   while
           i <= n
                       do
                sum
   return
             sum
► Testet i lådan körs n/+ 1 gång/er/.
Loopen körs n gånger.
Summering:
           T(n) = 1 + 1 + (n + 1) \cdot 3 + n(4 + 3) + 2
                = 2 + 3n + 3 + 7n + 2
```

```
Algorithm Sum1(n)
       Sum all numbers 1..n (while version)
   sum ← 0
   i \leftarrow 1
                                    (n+1) \cdot 3 + n \cdot [\ ]
   while
           i <= n
                       do
           ← sum
   return
             sum
► Testet i lådan körs n/+ 1 gång/er/.
Loopen körs n gånger.
Summering:
           T(n) = 1 + 1 + (n+1) \cdot 3 + n(4+3) + 2
               = 2 + 3n + 3 + 7n + 2 = |10n + 7|.
```

Förenklad asymptotisk analys

- Rita kurvor för T(n) och jämföra är svårt och behövs ofta inte.
- Exempel: För

$$T(n)=10n+7,$$

hitta en funktion g(n) som begränsar T(n)!

- Finns oändligt många. Hitta den "minsta"/enklaste!
- Oftast så räcker med en förenklad asymptotisk analys:
 - Ignorera allt utom den dominerande termen, dvs. lägre ordningens termer och konstanter.
 - Använd inga koefficienter i g(n).
- Exempel:
 - T(n) = 10n + 7 är O(n).
 - $T(n) = 8n^3 + 5n^2 + n 10 \text{ ar } O(n^3).$

- ► T(n) = 10n + 7 är O(n) enligt den förenklade analysen, dvs. g(n) = n.
- ► Hitta c:

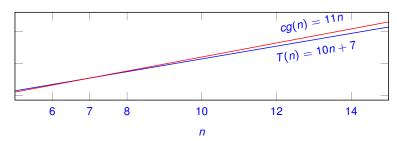
$$c = \lim_{n \to \infty} \left(\frac{T(n)}{g(n)} \right) + 1 = \lim_{n \to \infty} \left(\frac{10n + 7}{n} \right) + 1$$
$$= \lim_{n \to \infty} \left(10 + \frac{7}{n} \right) + 1 = \boxed{11}.$$

► Hitta n₀:

$$10n+7\leq 11n\Rightarrow \boxed{n_0=7}.$$

Ok enligt ordo-definitionen!

- ► T(n) = 10n + 7.
- $ightharpoonup g(n) = n, c = 11, n_0 = 7$:

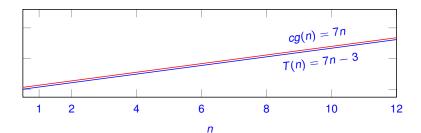
- ► T(n) = 7n 3 är O(n) enligt den förenklade analysen, dvs. g(n) = n.
- ► Hitta c:

$$c = \lim_{n \to \infty} \left(\frac{T(n)}{g(n)} \right) = \lim_{n \to \infty} \left(\frac{7n - 3}{n} \right)$$
$$= \lim_{n \to \infty} \left(7 - \frac{3}{n} \right) = \boxed{7}.$$

► Hitta *n*₀:

$$7n-3 \leq 7n \Rightarrow \boxed{n_0=1}$$
.

- ► T(n) = 7n 3.
- $ightharpoonup g(n) = n, c = 7, n_0 = 1$:

Frågor

- ▶ Vad betyder T(n) = O(1)?
- ► Hur gör vi om T(n) = 3.5n?.

```
Algorithm Sum2(n)
Sum all numbers 1..n (for version)

sum ← 0

for i ← 1 to n do

sum ← sum + i

return sum
```

```
Algorithm Sum2(n)
Sum all numbers 1..n (for version)

sum ← 0 1

for i ← 1 to n do
sum ← sum + i
return sum
```

```
Algorithm Sum2(n)
Sum all numbers 1..n (for version)

sum ← 0 1

for i ← 1 to n do

sum ← sum + i

return sum
```

Initial tilldelning.

- Initial tilldelning.
- ► Testet syns inte i pseudokoden, körs n + 1 gånger.

- Initial tilldelning.
- ▶ Testet syns inte i pseudokoden, körs n+1 gånger.
- ▶ Uppräkningen i ← i + 1 syns inte i pseudokoden, körs n gånger.

- Initial tilldelning.
- ▶ Testet syns inte i pseudokoden, körs n+1 gånger.
- ▶ Uppräkningen i ← i + 1 syns inte i pseudokoden, körs n gånger.
- Loopen körs n gånger.

```
Algorithm Sum2(n)
Sum all numbers 1..n (for version)

sum ← 0
for i ← 1 to n do 1+(n+1)·3+3n+n·[]

sum ← sum + i 4

return sum
```

- Initial tilldelning.
- ▶ Testet syns inte i pseudokoden, körs n+1 gånger.
- ▶ Uppräkningen i ← i + 1 syns inte i pseudokoden, körs n gånger.
- ► Loopen körs *n* gånger.

- Initial tilldelning.
- ▶ Testet syns inte i pseudokoden, körs n+1 gånger.
- ▶ Uppräkningen i ← i + 1 syns inte i pseudokoden, körs n gånger.
- ► Loopen körs *n* gånger.

- Initial tilldelning.
- ▶ Testet syns inte i pseudokoden, körs n+1 gånger.
- ▶ Uppräkningen i ← i + 1 syns inte i pseudokoden, körs n gånger.
- Loopen körs n gånger.
- Summering:

$$T(n) = 1 + 1 + 3(n+1) + 3n + 4n + 2 = \boxed{10n+7}.$$

- ► Loopen körs n/2 gånger.
- Summering:

$$T(n) = 1 + 1 + 3(n/2 + 1) + n/2(4 + 3) + 2 = 5n + 7$$

```
Algorithm arrayMax(A,n)
input: An array A storing n integers
output: The maximum element of A
currentMax ← A [ 0 ]

for i ← 1 to n-1 do

if currentMax ← A [ i ] then
currentMax ← A [ i ]
return currentMax
```

```
Algorithm arrayMax(A,n)
input: An array A storing n integers
output: The maximum element of A
currentMax ← A [ 0 ]

for i ← 1 to n-1 do

if currentMax ← A [ i ] then
currentMax ← A [ i ]
return currentMax
```

```
Algorithm arrayMax(A,n)
input: An array A storing n integers
output: The maximum element of A
currentMax ← A [ 0 ] 3
for i ← 1 to n-1 do
if currentMax ← A [ i ] then
currentMax ← A [ i ]
return currentMax
```

```
Algorithm arrayMax(A,n)
input: An array A storing n integers
output: The maximum element of A
currentMax ← A [ 0 ] 3
for i ← 1 to n-1 do 1+3n+3(n-1)+(n-1)·[]
if currentMax ← A [ i ] then
currentMax ← A [ i ]
return currentMax
```

- ▶ Loopen körs n − 1 gånger.
- Not: jag har antagit att loop-testet g\u00f6rs som i <n, dvs. 3 operationer.</p>

```
Algorithm arrayMax(A,n)
input: An array A storing n integers
output: The maximum element of A
currentMax ← A [ 0 ] 3
for i ← 1 to n-1 do 1+3n+3(n-1)+(n-1)·[]
if currentMax ← A [ i ] then 5
currentMax ← A [ i ]
return currentMax
```

- ▶ Loopen körs n − 1 gånger.
- Not: jag har antagit att loop-testet g\u00f6rs som i <n, dvs. 3 operationer.</p>

```
Algorithm arrayMax(A,n)
input: An array A storing n integers
output: The maximum element of A
currentMax ← A [ 0 ] 3
for i ← 1 to n-1 do 1+3n+3(n-1)+(n-1)·[]
if currentMax ← A [ i ] then 5
currentMax ← A [ i ] 4
return currentMax
```

- ► Loopen körs *n* 1 gånger.
- Not: jag har antagit att loop-testet g\u00f6rs som i <n, dvs. 3 operationer.</p>

```
Algorithm arrayMax(A,n)
input: An array A storing n integers
output: The maximum element of A
currentMax ← A [ 0 ] 3
for i ← 1 to n-1 do 1+3n+3(n-1)+(n-1)·[]
if currentMax ← A [ i ] then 5
currentMax ← A [ i ] 4
return currentMax 2
```

- ► Loopen körs *n* 1 gånger.
- Not: jag har antagit att loop-testet g\u00f6rs som i<n, dvs. 3 operationer.</p>

```
Algorithm arrayMax(A,n)
input: An array A storing n integers
output: The maximum element of A
currentMax ← A [ 0 ] 3
for i ← 1 to n-1 do 1+3n+3(n-1)+(n-1)·[]
if currentMax ← A [ i ] then 5
currentMax ← A [ i ] 4
return currentMax 2
```

- ▶ Loopen körs n − 1 gånger.
- Not: jag har antagit att loop-testet g\u00f6rs som i <n, dvs. 3 operationer.</p>
- Summering: Vi får två fall:

$$T_{\text{max}}(n) = 3 + 1 + 6n - 3 + (n - 1)9 + 2 = 15n - 6$$
.
 $T_{\text{min}}(n) = 3 + 1 + 6n - 3 + (n - 1)5 + 2 = 11n - 2$.

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A ← CreateArray(n)
for i ← 0 to | n-1
   a \leftarrow 0
   for j ← 0 to i
      a \leftarrow a + X [j]
   A [ i ] \leftarrow a / (i + 1)
return
```

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A ← CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to |n-1| do
   a \leftarrow 0
   for j ← 0 to i
      a \leftarrow a + X [j]
   A [ i ] \leftarrow a / (i + 1)
return
```

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to |n-1| do 1+3(n+1)+3n+n\cdot[
   a \leftarrow 0
   for j ← 0 to | i
      a \leftarrow a + X [j]
   A [i] \leftarrow a / (i + 1)
return
```

Yttre loopen körs *n* gånger.

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to |n-1| do 1+3(n+1)+3n+n\cdot[
   a \leftarrow 0
   for j ← 0 to | i
      a \leftarrow a + X [j]
   A [ i ] \leftarrow a / (i + 1)
return
```

Yttre loopen körs *n* gånger.

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
        that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to |n-1| do 1+3(n+1)+3n+n\cdot[
   a \leftarrow 0
                                 1 + 3(i + 2) + 3(i + 1) + (i + 1) \cdot [
   for j ← 0 to | i
       a \leftarrow a + X [
   A [ i ] \leftarrow a / (i + 1)
return
```

- Yttre loopen körs *n* gånger.
- ▶ Inre loopen körs i + 1 gånger.

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
        that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to |n-1| do 1+3(n+1)+3n+n\cdot[
   a \leftarrow 0
                                 1 + 3(i + 2) + 3(i + 1) + (i + 1) \cdot [
   for j ← 0 to | i
       a \leftarrow a + X [
   A [i] \leftarrow a / (i + 1)
return
```

- Yttre loopen körs *n* gånger.
- ▶ Inre loopen körs i + 1 gånger.

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
        that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to |n-1| do 1 + 3(n+1) + 3n + n \cdot []
   a \leftarrow 0
                                  1 + 3(i + 2) + 3(i + 1) + (i + 1) \cdot [
   for j ← 0 to | i
       a \leftarrow a + X [
   A [ i ] \leftarrow a / (i + 1)7
return
```

- Yttre loopen körs *n* gånger.
- ▶ Inre loopen körs i + 1 gånger.

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
        that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to |n-1| do 1+3(n+1)+3n+n\cdot[
   a \leftarrow 0
                                 1 + 3(i + 2) + 3(i + 1) + (i + 1) \cdot [
   for j ← 0 to | i
       a \leftarrow a + X
   A [ i ] ← a /
return
```

- Yttre loopen körs *n* gånger.
- ► Inre loopen körs *i* + 1 gånger.

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
        input: An n-element Array of numbers
       output: An n-element Array of numbers such
             that A[i] is the average of X[0]..X[i]
   A \leftarrow CreateArray(n)
                               do /1 + 3(n+1) + 3n + n \cdot []
   for i \leftarrow 0 to n-1
       a \leftarrow 0
                                             3(i+2)+3(i+1)+(i+1)\cdot [
                                 do
                          а
    return
Yttre loopen körs n gånger.
► Inre loopen körs i + 1 gånger.
Allt utom den inre loopen:
    T_1(n) = \dot{n} + \dot{1} + 3(\dot{n} + 1) + 3\dot{n} + \dot{n}(\dot{1} + \dot{7}) + \dot{2} = 16n + 6.
```

```
Algorithm prefixAv1(X,n)

for i ← 0 to n-1 do n·[]

for j ← 0 to i do 10+6i+(i+1)·[]

a ← a + X [ j ] 6
```

```
Algorithm prefixAv1(X,n)

for i ← 0 to n-1 do n·[]

for j ← 0 to i do 10+6i+(i+1)·[]

a ← a + X [ j ] 6
```

► Hur många gånger körs den inre loopen för i = 1, 2, ...?

```
Algorithm prefixAv1(X,n)

for i ← 0 to n-1 do n·[]

for j ← 0 to i do 10+6i+(i+1)·[]

a ← a + X [ j ] 6
```

- ► Hur många gånger körs den inre loopen för i = 1, 2, ...?
- ► Första gången: 1, sen 2, ..., n.

- ► Hur många gånger körs den inre loopen för $i = \sqrt{2, ... ?}$
- ► Första gången: 1, sen 2, ..., n.
- ► Kvar är alltså:

$$T_2(n) = 10\dot{n} + 6(1 + \cdots + n) + 6(1 + \cdots + n) + 6\dot{n}$$

- ► Hur många gånger körs den inre loopen för $i = \sqrt{2, ...?}$
- Första gången: 1, sen 2, ..., n.
- ► Kvar är alltså:

$$T_2(n) = 10\dot{n} + 6(1 + \dots + n) + 6(1 + \dots + n) + 6\dot{n}$$

= $16n + 12\sum_{i=1}^{n} i$

- Hur många gånger körs den inre loopen för i = 1/2, ...?
- Första gången: 1, sen 2, ..., n.
- ► Kvar är alltså:

$$T_2(n) = 10n + 6(1 + \dots + n) + 6(1 + \dots + n) + 6n$$

$$= 16n + 12\sum_{i=1}^{n} i = 16n + 12\frac{n^2 + n}{2}$$

- ► Hur många gånger körs den inre loopen för i = 1/2,...?
- Första gången: 1, sen 2, ..., n.
- ► Kvar är all/tså:

$$T_2(n) = 10n + 6(1 + \dots + n) + 6(1 + \dots + n) + 6n$$
$$= 16n + 12\sum_{i=1}^{n} i = 16n + 12\frac{n^2 + n}{2} = 6n^2 + 22n.$$

- ► Hur många gånger körs den inre loopen för $i = \sqrt{2, ...}$?
- Första gången: 1, sen 2, ..., n.
- ► Kvar är all/tså:

$$T_2(n) = 10n + 6(1 + \dots + n) + 6(1 + \dots + n) + 6n$$

$$= 16n + 12 \sum_{i=1}^{n} i = 16n + 12 \frac{n^2 + n}{2} = 6n^2 + 22n.$$

$$T(n) = T_1(n) + T_2(n) = 16n + 6 + 6n^2 + 22n = 6n^2 + 38n + 6$$

```
Algorithm prefixAv2(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
                                n
                                1 + 3(n+1) + 3n + h \cdot [
for i \leftarrow 0 to n-1
         s + X [
   A [ i ] \leftarrow s / (i + 1) 7
return
```

Summering:

$$T(n) = n + 1 + 1 + 3n + 3 + 3n + n(6+7) + 2 = 20n + 5$$
.

Speciella klasser av algoritmer/problem:

```
Logaritmiska O(\log n),

Linjära O(n),

Kvadratiska O(n^2),

Polynoma O(n^k), k \ge 1,

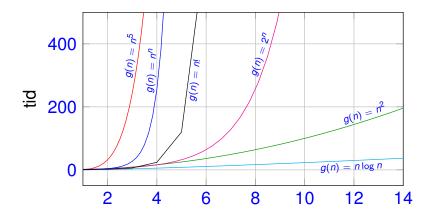
Kombinatoriska O(n!),

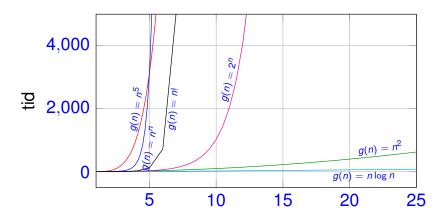
Exponentiella O(a^n), a > 1.
```

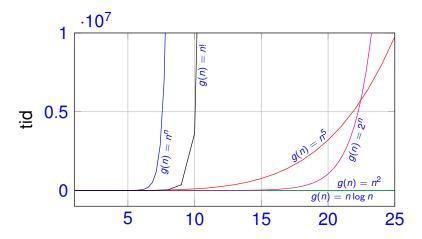
► Typalgoritmerna är ordnade enligt:

$$\log n \ll n \ll n \log n \ll n^2 \ll n^3 \ll 2^n \ll n! \ll n^n.$$

- Exempel:
 - T(n) = 10n + 7 är O(n).
 - $T(n) = 8n^3 + 5n^2 + n 10 \text{ ar } O(n^3).$
 - $T(n) = 8n^2 \log n + 10n^2 \text{ är } O(n^2 \log n).$

► Slutsats: "Ohanterliga" problem kan vara hanterliga för små *n*.

Ordo, sammanfattning

- O(n) används för att utrycka antalet primitiva operationer som utförs som en funktion av storleken på indata n.
- ► En övre gräns för tillväxt.
- ightharpoonup arrayMax **är en linjär algoritm dvs.** O(n).
- ► En algoritm som körs på O(n) tid är bättre än en $O(n^2)$, men $O(\log n)$ är ännu bättre.

$$\log n \ll n \ll n \log n \ll n^2 \ll n^3 \ll 2^n \ll n! \ll n^n.$$

Ordo, varning

- Var aktsam, stora konstanter ställer till det:
 - ► $T_1(n) = 1000000n$ är en linjär algoritm O(n).
 - ► $T_2(n) = 2n^2$ är en kvadratisk algoritm $O(n^2)$.
 - T₂(n) är mer effektiv för "små" datamängder, $n < n_0 = 5 \cdot 10^{13}$.
- O-notationen är en stor förenkling, en övre gräns. Det finns släktingar som begränsar nedåt.
- O-notationen har tagit bort kopplingen till hårdvaran.

Ordo, genväg

- En genväg för att få en grov uppskattning av tillväxten:
- Okulärbesikta algoritmen:
 - lnitiera en array är O(n).
 - Nästlade loopar är $O(n) \cdot O(n) \cdots O(n) = O(n^k)$.

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to n-1 do
   a \leftarrow 0
   for j \leftarrow 0 to i do
      a \leftarrow a + X [j]
   A [i] \leftarrow a / (i + 1)
return A
```

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to n-1 do
   a \leftarrow 0
   for j \leftarrow 0 to i do
      a \leftarrow a + X [j]
   A [i] \leftarrow a / (i + 1)
return A
```

► En initiering, två loopar:

$$T(n) = O(n) + O(n)O(n) = O(n^2)$$

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to n-1 do
   a \leftarrow 0
   for j \leftarrow 0 to i do
      a \leftarrow a + X [j]
   A [i] \leftarrow a / (i + 1)
return A
```

► En initiering, två loopar:

$$T(n) = O(n) + O(n)O(n) = \boxed{O(n^2)}$$

▶ Detaljerad analys gav $T(n) = 6n^2 + 38n + 6 = O(n^2)$

```
Algorithm prefixAv2(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
s \leftarrow 0
for i \leftarrow 0 to n-1 do
   s \leftarrow s + X [i]
   A [i] \leftarrow s / (i + 1)
return A
```

Grovanalys, exempel 2

```
Algorithm prefixAv2(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to n-1 do
   s \leftarrow s + X [i]
   A [i] \leftarrow s / (i + 1)
return A
```

► En initiering, en loop: T(n) = O(n) + O(n) = O(n).

Grovanalys, exempel 2

```
Algorithm prefixAv2(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to n-1 do
   s \leftarrow s + X [i]
   A [i] \leftarrow s / (i + 1)
return A
```

- ► En initiering, en loop: T(n) = O(n) + O(n) = O(n).
- ▶ Detaljerad analys gav $T(n) = 20n + 5 = \boxed{O(n)}$.

Minneskomplexitet

- Som asymptotisk komplexitetsanalys för tid.
 - primitiva operationer"⇒ "hur mycket minne behöver vi"?
 - Glöm inte minnet för lokala variabler, etc., som läggs upp på stacken vid rekursion.
- Ofta är minnet en "hård" begränsning medan tid är en "mjuk".
 - Åtkomsttiden när minnet tar "slut" (disk används i stället) ökar 20–100++ ggr.
 - Ansatsen blir att r\u00e4kna ut "vilket \u00e4r det st\u00f6rsta problem som ryms i minnet"?
 - Ofta relativt enkelt att räkna ut c (hur många bytes som behövs per element).
- Mer komplex analys tar hänsyn till många olika begränsningar:
 - tid, minne, filåtkomst, kommunikation (nätverk, mellan CPU:er), osv.

Frågor

- Hur påverkas prefixAv1 om CreateArray har komplexitet kn och k okänt?
- Hur påverkas prefixAv2 om CreateArray har komplexitet kn och k okänt?

Blank

Blank

Blank

```
Algorithm Sum1(n)
   Sum all numbers 1..n (while version)

sum ← 0
i ← 1
while i <= n do
   sum ← sum + i
   i ← i + 1
return sum</pre>
```

```
Algorithm Sum2(n)
Sum all numbers 1..n (for version)

sum ← 0
for i ← 1 to n do
sum ← sum + i
return sum
```

```
Algorithm SumAllEven(n)
   Sum all even numbers 2..n

sum ← 0
i ← 2
while i <= n do
   sum ← sum + i
   i ← i + 2
return sum</pre>
```

```
Algorithm arrayMax(A,n)
   input: An array A storing n integers
   output: The maximum element of A
currentMax ← A [ 0 ]
for i ← 1 to n-1 do
   if currentMax < A [ i ] then
      currentMax ← A [ i ]
return currentMax
```

```
Algorithm prefixAv1(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
for i \leftarrow 0 to n-1 do
   a \leftarrow 0
   for j \leftarrow 0 to i do
      a \leftarrow a + X [j]
   A [i] \leftarrow a / (i + 1)
return A
```

```
Algorithm prefixAv2(X,n)
   input: An n-element Array of numbers
   output: An n-element Array of numbers such
       that A[i] is the average of X[0]..X[i]
A \leftarrow CreateArray(n)
s \leftarrow 0
for i \leftarrow 0 to n-1 do
   s \leftarrow s + X [i]
   A[i] \leftarrow s/(i+1)
return A
```